

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Commentarii Tres in Universam Aristotelis Philosophiam

Crespin, François

Brvxellæ, 1652

Dvbivm I. quid Proprium in Genere, & quotupliciter accipiatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95346](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95346)

tractionem realem Physicam superioris ad inferius, vel per mentalem, sive per prædicationem superioris de inferiori. 1um dici non potest, quia contractio sequitur abstractionem, quæ sic non est realis Physica, sed mentalis, ergo 2um dici debet: quo dato, sic arguuntur: 1°. Ex concessis, contractio fit per prædicationem mentalem superioris de inferiori, sed ex antè dictis, Tract. 2° de Universalibus Porphyrianis Disp. 1^a. Dub. 8°. Quod abstrahitur ab hac albedine tantum, nec disjunctivè, nec copulativè est prædicabile de multis Individuis Physicis: Item natura abstracta per intellectum, ab unico Individuo, non est nisi de uno, illo v. g. à quo abstracta est, prædicabilis. Ergo gradus substantiæ hæccitati Petri identificatus, non est nisi ad Petrum contrahibilis. Probatur consequentia, quia gradus substantiæ hæccitate Petri identificatus, non potest abstrahi nisi à Petro; nam quidquid ab alio à Petro realiter distincto, abstrahetur, non erit Petro identificatum, ergo, &c. Vnde ulterius infero: ergo rationale unum sub conceptu Petro & Paulo tantum à parte rei identificatum, non est prædicabile de alio, quàm de Petro & Paulo, ac proinde nec per alias differentias, quàm per Petreitatem ac Pauleitatem contrahibile; ergo est de facto Differentia communis atomæ, respectu Petri & Pauli. Ex his

DCCVII. Colliges, Resolutionem nostram non probare, nullam prorsus rationem communem, sive genericam, sive specificam posse abstrahi ab Individuis (quod falso nonnullus indè infert) sed solam rationem communem per intellectum de facto soli Petro & Paulo v. g. identificatam realiter, non posse contrahi nisi ad gradus inferiores, quibus Petro & Paulo de facto identificatur.

DCCIX. Instabis, non minùs gradus communes individuorum merè possibilium identificantur hæccitatibus eorundem, quàm individuorum existentium gradus communes identificantur cum ipsorum hæccitatibus; ergo sicut conceditis (inquies) respectu individuorum merè possibilium, rationale posse ulterius abstrahi & contrahi per a-

lias rationes communes; ità id etiam in actualibus fieri oportet.

DCCX. Respondeo, negando consequentiam; concedimus enim, respectu individuorum merè possibilium, rationale posse ulterius abstrahi & contrahi; quia possibile est (ut contendo) Individuum, cujus rationalitas identificetur Differentiæ se inferiori & hæccitati. Vnde mirum non est, si rationale ab illo Individuo possibili possit ulterius abstrahi & contrahi per alias rationes communes: negamus verò respectu Petri & Pauli de facto existentium, rationale realiter illis identificatum, posse ulterius abstrahi & contrahi, quia non est identificatum; imò nec ullo modo identificabile ulteriori Differentiæ communi, sed soli infra se hæccitati Petri & Pauli. Hinc

DCCXI. Colliges, naturam humanam possibilem ejusdem cum nostra rationis, posse contrahi ad superiores & inferiores Species in infinitum: quia non est ratio, cur potius in uno, quàm in alio numero sistatur. Per hoc tamen non tollimus Species, aut Differentias atomas in homine de facto existente, aut animali respectu individuorum immediatè individuorum, ut patet ex præmissis: nam homo, ut de facto in Petro & Paulo existens, vel etiam ut à Petro & Paulo abstractus, neque potest alius identificari, neque per superiores Differentias essentielles ad alias Species contrahi, licet possit ut possibilis, & sub eo ut tali, Petrus & Paulus de facto existentes, sint Genus immediatè individuatum à parte rei; id enim Resolutioni nostræ non obstat.

RESOLUTIO II.

DCCXII. Dico 2°. datur Species atomæ, nec omnis Species est per ulteriorem Differentiam communem essentialem contrahibilis. Conclusio hæc clara est ex præcedenti, in homine abstracto à Petro & Paulo de facto existentibus, & animali abstracto ab hoc & hoc animali immediatè individuato à parte rei.

DISPUTATIO SEPTIMA

De Proprio.

DUBIUM I.

Quid Proprium in Genere & quodupliciter accipitur.

RESOLUTIO I.

DCCXIII. Dico 1°: Proprium in Genere, hic non est Proprium prout improprio opponitur, quomodo propriè dicitur, homo ridet, & improprie, prataridet; sed prout communi opponitur.

RESOLUTIO II.

DCCXIV. Dico 2°. Proprium prout opponitur communi, quadrupliciter accipitur.

DCCXV. Proprium 1° modo acceptum, est, Quod

soli cuipiam Speciei accidit, etsi non omni; id est, quod uni tantum Speciei convenit, etsi non omnibus istius Speciei Individuis, ut esse Monachum, Philosophum, &c.

DCCXVI. Proprium 2° modo, est, Quod omni Speciei accidit, etsi non soli, id est, quod omnibus unius Speciei Individuis convenit, etsi non soli illi Speciei, ut esse progressivum, aptum habere duos pedes tantum, &c.

DCCXVII. Nota hoc Proprium 2° modo, in rigore potius esse commune multis, quàm Proprium; nisi sumatur comparativè ad ea, quibus præcisè est commune, abstrahendo ab una alia Specie, cui etiam convenit: sic esse aptum habere duos pedes tantum, dicitur esse Proprium 2° modo homini, comparatione factà ad bovem, asinum, &c. quibus id non convenit, & abstrahendo à gallina, cui id convenit.

DCCXVIII. Proprium 3° modo, est, Quod soli &

toti, & interdum accidit, id est certo à natura determinato tempore, supple tantum, ut excludas Proprium 4° modo, quod semper accidit; si enim semper, etiam interdum accidit, exemplum est, canescere proprie dictum, sive quod oritur ex defectu caloris naturalis, impotentis resolvere humiditatem cerebri; non autem improprie dictum, sive proveniens vel ex morbis, vel ex gravi metu, vel ex acri studio, ut sæpe in Iuvenibus contigit.

Adde, quædam etiam bruta dici canescere, melius tamen dicerentur albescere, vel griscere, de quo Naturalistæ. Vnde, exempli causâ, Porphyrius hîc supponit, solum hominem canescere.

DCCXIX. Proprium, 4° modo, est, *Quod toti Speciei soli & semper accidit*, ut risibile respectu hominis, non autem ridere: nam quosdam interdum flevisse legimus, risisse numquam; talis fuit Christus Dominus, ut multi Patres testantur. Pro complemento

DCCXX. Petes, quid significet accidere, in illatis definitionibus.

DCCXXI. Respondeo, idem esse, quod accidentaliter, sive non essentialiter convenire, per quod tria prima prædicabilia excluduntur, & significatur Universalis accidentale esse Genus immediatum Proprii, & non 4um prædicabile. Pro quo fit

D V B I V M II.

Que definitio essentialis Proprii 4ⁱ prædicabilis; & quorum respectu sit 4um prædicabile.

RESOLUTIO I.

DCCXXII. Dico 1°. Proprium est unum, &c. Aptum prædicari de multis pure in quale necessario, & conversim.

DCCXXIII. Dixi 1°. pure in quale: id est, pure accidentaliter, ut excludas tria prima prædicabilia, quæ prædicantur in quale-quid, sive accidentaliter essentialiter, utpotè de essentia Universalis eorum, de quibus apta sunt prædicari, non item Proprium; sed quidpiam ab ea Metaphysicè sive ratione nostrâ dimanans; quicquid verò non est de essentia, apud Logicos, dicitur Accidens ejus, cui competit.

DCCXXIV. Dixi 2° necessario, ut excludas 5um prædicabile, quod non est necessario cum essentia connexum, id est ita, ut, si ipsum destruat, consecutivè pereat essentia; sed quod abest, & adest finè subiecti corruptione; in quo 5um quarto prædicabili opponitur.

DCCXXV. Dixi 3° conversim, de quo Dub. 3°.

RESOLUTIO II.

DCCXXVI. Dico 2°. Proprium non est 4um prædicabile respectu Speciei vel Generis simpliciter sumpti; sed respectu Speciei vel Generis personaliter sumpti. Verum antè probationem

DCCXXVII. Suppono, non solum Proprium 4° modo, sed etiam 2° modo, ad hoc prædicabile pertinere, ut v.g. esse visivum, progressivum, &c. quia ad rationem 4ⁱ. prædicabilis tantum requiritur, esse unum, &c. aptum prædicari de multis pure in quale ne-

cessario & conversim; quod totum Proprium 2° modo convenit. Hoc itaque supposito

DCCXXVIII. Probatur Resolutio, uti Disput. 6. Dub. 2°. probatum est.

DCCXXIX. Obicies tamen: Proprium est 4um prædicabile respectu ejus, respectu cuius est Proprium, non commune; sed respectu Speciei vel Generis simpliciter sumpti, est Proprium, & non commune; non verò respectu Speciei vel Generis personaliter sumpti, ergò, &c. Major patet pro 1ª parte: probatur pro 2^a, quia respectu Speciei vel Generis personaliter sumpti, est Universalis, ac proinde commune, & non Proprium.

DCCXXX. Respondeo distinguendo majorem pro 1ª parte: Proprium est 4um prædicabile respectu ejus, respectu cuius est Proprium Metaphysicum, nego majorem: respectu ejus, respectu cuius est Proprium prædicabile, concedo majorem: aliundè verò habetur Proprium Metaphysicum; aliundè Proprium prædicabile; nam illud ab essentia Speciei vel Generis, hoc verò à conceptu confundente Individua Speciei vel Generis, in ratione aliqua, illis secundum Speciem vel Genus suum spectatis Metaphysicè propria. Hinc

DCCXXXI. Colliges, hanc prædicationem, homo simpliciter sumptus, est risibilis, esse de uno tantum, nec proinde Universalem, sed æqualis de æquali.

D V B I V M III.

An Proprium, ut est 4um prædicabile, debeat esse aptum prædicari conversim de iis respectu quorum est Universalis.

RESOLUTIO I.

DCCXXXII. Dico Proprium, ut est 4um prædicabile, debet esse aptum prædicari conversim de iis respectu quorum est 4um prædicabile. Probatur, Proprium ut est 4um prædicabile, debet esse aptum prædicari necessario de iis, respectu quorum est 4um prædicabile, ergò & conversim. Prob. consequentia, quia eadem ratione, quæ aptum est prædicari de illis necessario, est aptum prædicari & conversim, ergò, &c. Probatur assumptum: quia de illis tantum consideratis secundum rationem à qua fluxu rationis emanat, est aptum prædicari necessario; nam respectu aliarum rationum est verum Accidens Logicum; sed de illis consideratis secundum talem rationem, est aptum prædicari conversim, ergò, &c.

DCCXXXIII. Obicies tamen: Proprium est aptum prædicari de multis ut multis necessario; sed non est aptum prædicari de multis ut multis conversim; ergò non eadem ratione, quæ est aptum prædicari de multis necessario, est aptum prædicari de multis conversim. Ac per consequens, ut est 4um prædicabile, non debet esse aptum prædicari conversim de iis, respectu quorum est 4um prædicabile; quia illa sunt multa ut multa, ergò, &c.

DCCXXXIV. Respondeo distinguendo majorem: Proprium est aptum prædicari necessario de multis ut multis specificativè, concedo majorem, id est, Proprium debet esse aptum prædicari necessario de illis, quæ sunt multa realiter, verum est: reduplicativè, nego majorem: nam Proprium non debet esse aptum prædicari necessario de illis, quæ sunt multa realiter ut sunt reduplicativè multa realiter; alio-

qui